cauſa. Sicut etenĩ res naturalis vl̕ quadã ꝓductiua
vel ſeminali ratione in ſe continet vt ſit effectus ali-
cuius ꝓductiua. Ita virtutẽ et iuſticiã futura beati
tudo/et eterna felicitas comitat᷑. ¶ Breuiter ergo
recollige vnde vel quo debeas aſcendere. Quondã
eras in alto monte naturalis tue et primordialis di-
gnitatis conſtitut⁹/ ſ3 inde voluntarie es ꝓlapſus in
vallẽ quãdã baſſã. Ab hac igit᷑ valle rurſum debes
egredi/ꝛ paulatiꝫ aſcẽdere ad mõtẽ vñ cecidiſti. Sꝫ
anteq̃ꝫ incipias aſcendere/debes in corde tuo ſcalaꝫ
erigere: ꝛ modũ quẽdã ꝓficiẽdi quo illuc melius de
uenire valeas ordinare. Sed adhuc in pede vel aſcẽ
ſu ſcale poſitus in te deficiens et altitudinẽ eius pro
ſpiciens/debes ſurſum man⁹ extẽdere ad dñm q̃ eſt
innixus ſupme parti ſcale et clamare. Trahe me p⁹
te/et ita beatus eris/et ſempiterna beatitudine per-
frueris. Sed de his omnibus in ſequentibus dicet᷑
clarius ſinglatim.

¶ De loco ꝛ ſtatu naturalis et primordialis dignitatis: in quo deus hominẽ cõſtituit in principio: ꝛ de multis donis que contulerat ei. ¶ Ca. ij.

Igitur ſi tibi dñs aſcenſiones in corde diſ-
poſuit/atq3 ad ſpiritualem aſcenſũ ꝓuoca-
uit: ſi mentale vis exercitiuꝫ arripere/ante
omnia debes deſcenſũ tuũ vl̕ lapſũ cognoſcere vt i-
de noueris tibi aſcendenduꝫ/vbi te cernis miſere ꝓ-
lapſuꝫ/atq3 illuc cognoſcas te debere redire a valle
lachrymarũ ad locũ in quo te dñs poſuit/ꝛ ad queꝫ

te ordinauit. Diligenter igit̄ aduerte q̄ dominus
deus qui te ad ſuam imaginem et ſimilitudinem cre
auit / quondaʒ in tam ſublimi dignitate te poſuit: tã
alto monte donorum naturalium et gratiarũ collo-
cauit / vt niſi ad eſſentialem dei viſionem proficeres
vix altius aſcendere poſſes. In paradiſo ſiquidem
voluptatis fuiſti poſitus: foris et itus omnibus bo-
nis replet⁹. Foris fruẽs loco amenitatis et delitijs
voluptatis. Intus v̄o plenus rerũ noticia ⁊ affectu
um quieta et pacifica concordia. Dederat enim tibi
dominus liberaliſſimus vires intellectuales ſiue co-
gnoſcitiuas: intellectum: rationem ⁊ ſenſuʒ: vt vide-
licet deum per intellectum cognoſceres et immate-
rialia intelligeres: per rationem inferiorẽ de inferio-
ribus recte diſcerneres: omnia in laudem dei refer-
res. Per ſenſum exteriorem rerum materialium p̄ti
cularia et p̄ſentia. Per interiorem v̄o vt hoꝝ etiaʒ
abſẽtium imagines et ſimulachra attraheres ꝑ ad-
iutorio rationis. Dedit etiam vires appetitiuas / vo-
luntatẽ ſcilicet vt deuʒ ſuper oĩa amares: cetera v̄o
ꝓpter ipm̄ et in ordine ad ipm̄ amando referres. De
dit vim cõcupiſcibileʒ: vt om̄e bonũ appeteres ⁊ ſum
mũ bonũ ſup omnia deſiderares. In qua vi concu-
piſcibili varias poſuit et delectabiles affectiões: vi-
delicet affectionẽ amoris / vt ipſe te amor per ſe mo-
ueret et inclinaret ad bonum: affectionẽ gaudij vt ĩ
deo ſũme delectareris et iocundareris in intuitu be
neficiorum dei et in conſideratiõe operum ⁊ mirabi
lium eius ⁊c. Dederat itẽ vim iraſcibilem qua firmi
ter deo adhereres / et ſi q̄d ab h̄ te ꝑoſſʒ ſeꝑare repel-

leres indignanter. In qua etiã affectiões ſuas dele/
ctabiles poſuit: ſpem: audaciã: vt eſſes virilis ad bo
num aggrediendũ ⁊ ſperãs adipiſcendũ. ¶ Ecce q̃
multa bona tibi tribuit / in quanta mõtiſ ſublimitate
te collocauit. Intellectus fuit illuminatus vt noſter
primus parens / q̃uis vt credimus deũ per eſſentiã
nõ vidit / ipõ tamen puro mentis intuitu ⁊ cõtẽplati
onis exceſſu ſpeculabatur. Nullam tibi paſſiõeʒ ſeu
affectionẽ indidit malã: id eſt quorum obiectum eſt
circa malum: ſicut odium triſticia / et hoc actualiter
mouentem: ne quicq̃ eſſet quod te intus perturba/
ret. Nec erant tunc iſte vires potentie vel affectiões
ſibĳnuicem contrarie vt lex carnis legi mẽtis repu/
gnaret. Nondum enim erat corpus qđ corrumpit /
ideoq̃ nec aiam aggrauabat. Sed iſtas vires opti/
mo modo in te ordinauerat: vt inferiores ſuperioribuſ
ſine contradictione / ſiue quouis appetitu contrario
obedirent. Senſus eniʒ obediebat rõni: ratio mẽti:
Mẽs autẽ ipa ſoli deo fuiſſet ſubiecta: Appetit⁹ ſen
ſitiuus / ſcʒ vis concupiſcibilis et iraſcibilis volunta
ti ⁊ appetitui rõnali promptiſſime obediebat. Et ita
in interiori homine ſũma erat concordia: et qđcũq̃
volebat ipa voluntas in hoc parebant relique vireſ
et affectiones inferiores. ¶ Voluntas autem omnia
agere debuit ad intellectus conſilium vel dictamen
rationis. Intellectus auteʒ ſignato ſuper ſe lumine
vultus domini: naturali ſcilicet et gratuita illuſtra/
tione plene nouit quid fuerat agendum vel dimittẽ/
dum. Et iſtiuſmodi virium et affectionũ concordia
pacifica ac concors obediẽtia dicebať et noiabať a

ſanctis iuſticia originalis. Ecce homo hic ē loc⁹ tu-
us/in quo te poſuit dn̄s deus tu⁹. Hic ē ſtatus tue
rectitudinis in quo te creauit/⁊ in quē aſcenſiones ī
corde tuo diſpoſuit. Uide hunc ſtatū rectitudinis
quē adhuc erectiōe corporis figuras: licet corde lon
giſſime: vt ſtatim dicet: ab eo ſis ꝑegrinatus: et dic
cū lachrymis. Stantes erāt pedes noſtri affectua-
les ī atrijs tuis hieruſalem.

De valle lachrymarū ad quā hō per la pſū primi hominis decidit: et de viriū ani me deſtitutiōe et deordinatiōe quā incur- rit. Et hic ē prim⁹ lapſus a ſtatu noſtre re- ctitudinis predicto. Ca. iij.

Audiſti hō de loco in quo te dn̄s poſuit ⁊ ad
quē debeas aſcēdere/vide nūc vallē lachry
marū ad quam ꝑlapſus cecidiſti. Prochdolor tāta
gloria et honore ſublimatus ꝓthoplaſtus primus
parens noſter cum eſſet in honore non intellexit/ſed
ſe a creatoris ſui imperio auertit traſgrediens prece
ptum diuinū. Ideoqꝫ grauiter cecidit et nos oēs
in eo. Nā oēs in eo fuimus vi quadaꝫ ꝓductiua vel
ſeminali rōne. Itaqꝫ cecidim⁹ omnes/et vt Bern-
ardus dicit. Cecidimus ſimul in lutū et ſup aceruuꝫ
lapidū. Unde et coinquinati fuim⁹ originali culpa:
ꝟ et colliſi et cōfracti: et in oībus virib⁹ et potentijs
aīe optime: vt ꝓmiſſū ē: diſpoſitis/grauiter vulnera
ti. Amiſſa etenī iuſticia originali ipo caſu et iuſto dei
iudicio/ipe vires et affectiōes a ſuo ſtatu ꝓlapſe di-
minute ſūt pariter et deordinate. Non aūt oīno de-